

DZIEDZICTWO BRONISŁAWA MALINOWSKIEGO
WE WSPÓŁCZESNYCH NAUKACH SPOŁECZNYCH
I HUMANISTYCE. W STULECIE PUBLIKACJI
ARGONAUTÓW ZACHODNIEGO PACYFIKU

Konferencja międzynarodowa.

Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego,
Kraków 26–27 września 2022 r.

Setna rocznica publikacji monografii *Argonauci zachodniego Pacyfiku*, będącej pierwszym raportem z badań terenowych na Wyspach Trobrianda, podczas których sformułowane i przetestowane zostały najważniejsze założenia etnografii Bronisława Malinowskiego, stanowiła doskonałą okazję do podjęcia na nowo, w odświeżonej formule, refleksji nad jego obecnością we współczesnych naukach społecznych i humanistyce. Życiu i twórczości Bronisława Malinowskiego poświęcono już wiele ważnych prac. Przede wszystkim trzeba w tym kontekście wymienić pierwszy tom biografii autorstwa Michaela Younga, opublikowany również po polsku, a także prace Adama Kupera, Petra Skalnika i Roberta Thorntona oraz innych historyków antropologii.

Bardzo ważną rolę w tym obszarze odgrywają od wielu lat projekty krakowskiego środowiska antropologicznego w Instytucie Socjologii UJ. Zostały one zainspirowane przez ucznia Malinowskiego, Andrzeja Waligórskiego, któremu zawdzięczamy opublikowanie *Argonautów zachodniego Pacyfiku* w języku polskim, a później rozwijane przez Andrzeja Palucha oraz jego współpracowników. Podejmowana w nich była refleksja nad polskim kontekstem powstania antropologii Malinowskiego, a także filozoficznymi podstawami jego dzieł i innymi wątkami teoretycznymi. Jednym z rezultatów tych prac badawczych był tom *Malinowski Between Two Worlds: The Polish Roots of an Anthropological Tradition*, wydany przez Cambridge University Press w 1988 roku. Kolejny stanowiła trzynastotomowa edycja

Dzieł Malinowskiego (projekt wydawniczy kierowany najpierw przez Andrzeja Palucha, a później przez Janusza Muchę). W roku 2002 został z kolei wydany *Dziennik w ścisłym znaczeniu tego wyrazu* Malinowskiego, opracowany i zredagowany przez Grażynę Kubicę. Nasza konferencja wpisywała się w tę wieloletnią tradycję badań prowadzonych w Instytucie Socjologii UJ.

Konferencja była zaproszeniem do podjęcia refleksji nad tym, w jaki sposób „dzieło i życie” Bronisława Malinowskiego oddziało na nauki społeczne i humanistykę oraz jak rozpoznania autora *Argonautów* można odczytać dziś z perspektywy obecnych nurtów badawczych i ciągle zmieniającej się rzeczywistości społeczno-kulturowej. Pragniemy zdecydowanie rozszerzyć ramę interpretacyjną dzieła Malinowskiego przez odwołanie się do dorobku nauk społecznych i humanistyki oraz ich narzędzi analitycznych.

Dwudniowa konferencja zgromadziła liczne grono badaczy i badaczek z wielu krajów. Byli to zarówno doświadczeni uczeni i uczone (Adam Kuper, Ewa Nowicka, Aleksander Posern-Zieliński, Deborah James, Anna Engelking, Natalia Yakubova, Witold Jacórzyński), jak i przedstawiciele średniego pokolenia (Aleksandar Bošković, Marta Rakoczy, Dominik Bartmański, Magdalena Kwiecińska, Krzysztof Łukasiewicz, Stanisław Jarmoszko, Olga Linkiewicz, Mateusz Stępień, Magdalena Krysińska-Kałuzna, Andrzej Kisielewski, Lena Magnone, Marta Songin-Mokrzan) oraz pokolenia młodego (Andreas Lipowsky, Marcin Jacek Kozłowski i Federica Martiny). Gościliśmy także wnuka Malinowskiego, Patricka Burke’a. Część uczestników ze względu na trudności logistyczno-transportowe uczestniczyła w konferencji zdalnie, byli to: Linus Digim’rina (z Uniwersytetu Papui Nowej Gwinei), Jan Kubik (z Uniwersytetu Rutgers) oraz Petr Skalnik. Michael Young przysłał artykuł na temat okoliczności powstawania *Argonautów zachodniego Pacyfiku*.

W naszej konferencji uczestniczyli nie tylko antropologowie społeczno-kulturowi, ale także socjologowie, kulturoznawcy, historyk sztuki, prawnik, politolog, teatrolożka i literaturoznawczynie. Wielodyscyplinarność i wielopokoleniowość stanowiły dużą zaletę organizowanego przez nas wydarzenia, pozwalającą na przyjrzenie się dziedzictwu Bronisława Malinowskiego z różnych perspektyw i w różnych kontekstach teoretycznych.

Program konferencji jest dostępny na stronie:
<https://malinowskiheritage.confer.uj.edu.pl/program>

Playlista z nagraniami wszystkich sesji konferencji dostępna jest pod poniższym linkiem:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL1JoiRNL6NsrhA7IEiIljuKHXxznAi1Vx>

Konferencja odbyła się pod patronatem honorowym Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. dra hab. Jacka Popiela. Patronatu konferencji udzieliły: Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze oraz Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze.

Grażyna Kubica
(Instytut Socjologii UJ)

Dariusz Brzeziński
(Instytut Filozofii i Socjologii PAN)